

PRZYKŁADOWA PEŁNA ODPOWIEDŹ

W jakim celu twórca nawiązuje do motywów biblijnych? Omów zagadnienie na podstawie *Dziadów* części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

LEKTURA BAZOWA

Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III

EPOKA

Romantyzm

CZAS WYPOWIEDZI

ok. 4 min

OPRACOWANIE

nauczyciele Odrabiamy

ZESKANUJ TELEFONEM ALBO KLIKNIJ

Kursy maturalne

Pakiet 10 kursów do matury 2027 od Odrabiamy.pl.

Przećwicz to pytanie

Darmowy symulator matury ustnej. Ocena wg kryteriów CKE.

Posłuchaj

Darmowy kurs z opracowaniem pytań jawnych 2027.

JAK Z TEGO KORZYSTAĆ

To gotowa wypowiedź, taka jak na egzaminie. Etykiety na marginesie pokazują, z jakich kroków się składa. Nie ucz się jej na pamięć: zbuduj własną według tego samego planu, a potem sprawdź się w symulatorze (kod QR „Przećwicz to pytanie” wyżej).

TEZA

wstęp, który od razu mówi, co będziesz udowadniać

Biblia to jedno z najważniejszych dzieł literackich na świecie. Jest źródłem wielu uniwersalnych tematów, postaci i symboli, które można interpretować na różne sposoby. Dla niektórych Biblia jest także zbiorem zasad moralnych. Nic więc dziwnego, że wielu twórców odwołuje się do niej, żeby wzbogacić swoje dzieła o nowe sensy.

Z LEKTURY

sceny i postacie z lektury bazowej omówione pod tezę

Jednym z największych dzieł romantyzmu jest III część *Dziadów* Adama Mickiewicza. Poeta wykorzystał w dramacie wiele nawiązań do Biblii, by podkreślić dramatyczną sytuację Polaków pod zaborami. Odwołania do

męki i zmartwychwstania Chrystusa nadają utworowi uniwersalny wymiar, w którym historia narodu polskiego staje się symbolem walki dobra ze złem. Jeden z najważniejszych motywów biblijnych pojawia się w Wielkiej Improwizacji. W swoim monologu Konrad porównuje się do Stwórcy. Uważa, że zrobiłby lepszy użytek z jego boskiej mocy. Chce, jak Jezus, wziąć na siebie ludzkie cierpienie i w ten sposób zbawić cały świat. Ogarnięty pychą zapomina, że nie może równać się z Bogiem.

W odróżnieniu od Konrada ksiądz Piotr zachowuje pokorę. W nagrodę Stwórcy objawia mu przyszłość Polski. W wizji pojawia się biblijny Herod, który skazuje niewinnych na cierpienie i śmierć. Następnie naród polski zostaje porównany do Chrystusa. W tym fragmencie dramatu w pełni wybrzmiewa hasło Polska Chrystusem Narodów. Według założeń mesjanizmu Polska ma się poświęcić dla zbawienia świata: ma cierpieć, umrzeć i odrodzić się, aby wszystkie narody mogły być wolne i niepodległe. W widzeniu księdza Piotra losy Polski zostały ukazane na wzór męki Chrystusa. Naród polski to niewinny skazaniec, którego cierpienie ma wymiar symbolicznej ofiary. Mickiewicz podkreśla, że to męczeństwo prowadzi do zmartwychwstania, czyli duchowego i narodowego odrodzenia Polski.

KONTEKST

drugi tekst lub zjawisko,
zestawione z lekturą

Biblia zainspirowała również innego wybitnego twórcę, Fiodora Dostojewskiego. W *Zbrodni i karze* poświęcił jej duży wątek. Po dokonaniu zbrodni Raskolnikow przeżywał moralny kryzys. Czuł się samotny i nie miał komu się zwierzyć ze swoich rozterek. Ukojenie znalazł dopiero w ramionach Soni, dla której wiara była sensem życia. Dziewczyna zajmowała się prostytutką, żeby utrzymać głodującą rodzinę. Z pokorą przyjmowała swój los i pokładała głęboką nadzieję w Bogu. Często się modliła albo czytała Biblię. Szczególnie lubiła historię o wskrzeszeniu Łazarza. Kiedyś przeczytała ją wspólnie z Raskolnikowem. Okazało się, że opowieść trafnie oddaje jego własną sytuację. Po zabójstwie lichwiarki Rodion zupełnie się załamał. W pewnym sensie umarł dla świata. Wciąż jednak mógł odkupić swoje winy i odrodzić się jak Łazarz. Dzięki tej opowieści odzyskał nadzieję na przebaczenie.

WNIOSEK

spięcie obu części i
odpowiedź na pytanie

Obaj autorzy odwołali się do motywów biblijnych, aby nadać swoim dziełom głębszy sens duchowy i moralny. Mickiewicz (poprzez nawiązania do męczeństwa Chrystusa) ukazał cierpienie Polski jako drogę do wolności, zgodnie z ideą mesjanizmu. U Dostojewskiego historia Łazarza miała obrazować wewnętrzną przemianę Raskolnikowa, a także jego duchowe odrodzenie. Nawiązania do Biblii nadają obu dziełom wymiar symboliczny.